

ת"ד 2370/10/12 - מדינת ישראל נגד כרמלה שלום

בית משפט השלום לתעבורה בצפת
ת"ד 2370-10-12 משטרת ישראל/ לשכת תביעות
תעבורה צפת נ' שלום

בפני: כבוד השופט בסאם קנדלפת
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

כרמלה שלום

הנאשמת

גזר דין

ביום 17.10.2011 השתנו לבלי היכר חייה של ש.ק. (להלן: "הנפגעת") בתאונת דרכים קשה שנגרמה עקב רשלנותה של הנאשמת. הנפגעת, כבת 33 ביום התאונה ואם לשני ילדים, היתה אישה עצמאית בריאה בגופה ובנפשה, והפכה בן רגע לשבר כלי התלוי לחלוטין באחרים. לנפגעת נגרמה בתאונה טראומה גופנית רב-מערכתית הכוללת חבלות חמורות ושברים בכל חלקי גופה, ובעקבות כך נוצר בגופה תסחיף שומן שפגע באזור המוח וגרם לנזק ניורולוגי בלתי הפיך. הנפגעת שרויה כיום במצב של הכרה מינימאלית ללא כל שיפור משמעותי.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן אשר במסגרתן הורשעה הנאשמת, עולה כי בתאריך הנ"ל נהגה הנאשמת רכבה באזור רמת הגולן, ובשלב מסוים, בשל חוסר תשומת לב לתנאי הדרך והתנועה בה ואי שמירה על רווח מספיק בין רכבה לרכב שנסע לפניה, נאלצה הנאשמת לעקוף אותו רכב שנסע לפניה כדי להימנע מהתנגשות בו, חצתה קו הפרדה רצוף והתנגשה חזיתית עם רכב שלישי שנסע בנתיב הנגדי ובא ממולה. כתוצאה מהתאונה, ומעבר לפגיעה הקשה שנגרמה כאמור לנפגעת, נגרמו חבלות של ממש (קלות יחסית) גם לנאשמת שאושפזה בבית חולים למשך 4 ימים, אך מאז מצבה השתפר.

בהתאם לעובדות הנ"ל, הורשעה הנאשמת, על פי הודאתה, בעבירה של נהיגה רשלנית שגרמה לתאונת דרכים בה נחבל אדם חבלות של ממש, בניגוד לסעיף 62(2) בצירוף סעיף 38(3) לפקודת התעבורה, ובעבירות של אי שמירת רווח מספיק בין רכב לרכב, סטייה מנתיב נסיעה ועקיפה בדרך לא פנויה, בניגוד לתקנות 49, 40(א) ו-47(ד) לתקנות התעבורה (בצירוף סעיפים 68 ו-62 לפקודת התעבורה).

לטובתה של הנאשמת אניח - בהעדר כל ראיה לסתור - כי רשלנותה ממוקמת ברף הנמוך. שכן, מעובדות כתב האישום אין עולה כי מעשה העבירה שביצעה הנאשמת מתבטא בהחלטה מודעת לנהוג בצורה מסוכנת המגלה אדישות לערכי

החברה וזלזול מופגן בשלום הציבור ובטחונו, אלא בהתנהגות של רשלנות רגעית ושל היסח הדעת. אין בכך כמובן כדי לפטור את הנאשמת מאחריות פלילית לעבירות שעברה, אך יש בכך כדי להשליך על קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שבוצע ועל מידת וסוג העונש שייגזר עליה. עדיין, יש לזכור כי אשמה של הנאשמת היה הסיבה המכרעת לתאונה, והנאשמת הנה האחראית הבלעדית לגרימת התוצאה המזיקה שנגרמה לנפגעת.

העבירות שבהן הורשעה הנאשמת הן עבירות חמורות ומסכנות חיים, ועל כך אין צורך להכביר מילים. תאונות הדרכים המתרחשות מדי יום בכבישי הארץ וגובות, למרבה הדאבה, קורבנות בגוף ובנפש, הן עדות מספקת לכך, והתוצאה הנוראה של התאונה נשוא תיק זה הנה דוגמא מצערת לכך. על הענישה בעבירות מסוג זה לשקף את חומרת העבירה ומידת אשמה של הנאשמת, ולהוות גמול הולם על הסיכון לחיי אדם שהיא יצרה בדרך התנהגותה ועל הנזק החמור שהסבה לנפגעת. הדברים אמורים במיוחד על רקע תיקון 113 לחוק העונשין אשר העניק את מעמד הבכורה לעיקרון הגמול שבענישה (ראו לעניין זה: ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (2013)). חומרת מעשה העבירה משקפת גם את שיקולי ההרתעה אשר מצדיקים החמרה מסויימת בענישה (במסגרת מתחם העונש ההולם), כחלק מן המאבק בתופעת תאונות הדרכים.

עיקר הדגש בענישה כאן מושם על הפגיעה בערך החברתי המוגן, הוא הערך בדבר שלמות הגוף והנפש ובטיחות התנועה בדרכים. חייה של הנפגעת שנהרסו ראויים למתן ביטוי הולם בדרך של ענישה מחמירה. אמנם, אין להתעלם ממידת אשמה הפחותה של הנאשמת כאמור לעיל, ומדבר הרשעתה בעבירות של רשלנות - שהנה סוג מזערי של יסוד נפשי - ולא בעבירות של מחשבה פלילית. אכן, נתונים אלה משמשים כשיקולים לקולא שבנסיבות העניין מקהים את עוצמתו של שיקול הגמול בענישה, וזאת חרף התוצאות החמורות של התאונה, ויש בהם כדי להשפיע על חומרת התגובה העונשית הראויה לנאשמת. אך עדיין, הדרך היחידה לעשות צדק עם הנפגעת היא באמצעות הטלת ענישה מחמירה שתכלול מאסר בפועל אשר תיתן ביטוי לחומרת הנזק שנגרם לנפגעת. יפים לעניין זה דבריו של כבוד המשנה לנשיא מ' חשין בעניין רע"פ 3764/05 בן זויה נ' מדינת ישראל (2005):

"... במקרים של גרימת חבלות אשר אך כפשע ביניהן לבין גרימת מוות, יש הצדקה להקיש מן העונש המינימאלי הקבוע במקרה של גרם מוות ברשלנות תוך שימוש ברכב - הוא עונש של שישה חודשי מאסר בפועל, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה - ולגזור עונש מאסר בפועל. העובדה כי לעיתים הקלו בתי-המשפט המחוזיים בעונשם של עבריינים שהורשעו בגרימת חבלות וביטלו עונשי מאסר בפועל אשר נגזרו עליהם, אין בה כדי ללמד על רמת הענישה המקובלת. אדרבא, בית-משפט זה חזר והזהיר את בתי-המשפט המחוזיים לא אחת כי אל להם להקל בעונשם של עברייני תנועה..."

וראו גם דברי המשנה לנשיא מ' נאור בעניין רע"פ 2564/12 קרני נ' מדינת ישראל (2012), אשר הטעימה - באותו הקשר - כי:

"תאונות דרכים גובות קורבנות בגוף ובנפש מדי יום, וחלקה של מערכת המשפט לא יפקד מן המערכה נגד תאונות הדרכים... לענישה הולמת תפקיד חשוב לא רק במקרים בהם גורמות תאונות הדרכים לקורבנות בנפש, אלא אף במקרים בהם נגרמות חבלות ופציעות, ובפרט כאשר חבלות ופציעות אלו חמורות הן."

לאור האמור, ובמאזן השיקולים, סבורני כי מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצעה הנאשמת עומד על תקופת מאסר בפועל שבין חודש לשישה חודשים, בנוסף לפסילה בפועל שבין שנתיים לחמש שנים, ועונשים נלווים.

ובאשר לגזירת העונש הראוי כאן, שוכנעתי כי מקרה זה אינו מצדיק מיצוי מלוא חומרת הדין עם הנאשמת בדרך של שליחתה לריצוי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. די במאסר בפועל שירוצה על דרך של עבודות שירות כדי לשרת את תכלית הענישה במקרה מיוחד זה. מסקנה זו נתמכת בהמלצות שירות המבחן על אודות הנאשמת, בהודאתה של הנאשמת ובקבלת אחריותה לתאונה, בעברה הנקי, בחלוף הזמן מאז האירוע, בתרומתה של הנאשמת לחברה, ובנזק הרב שנגרם לנאשמת עצמה כתוצאה מביצוע העבירות. בנוסף - וזה העיקר - לא אוכל להתעלם מעמדתו האצילה של בן זוגה של הנפגעת כפי שקיבלה ביטוי במכתבו שהוגש לבית המשפט (נ/7). הנאשמת היתה, ועודנה, חברת המשפחה והיא מלווה את הנפגעת מדי יום בייסוריה ומתייסרת בעצמה. משפחתה של הנפגעת סולחת ולכך יש ליתן ביטוי בגזר הדין.

לאור כל האמור, אני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל לתקופה של 3 חודשים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 18.2.14. הנאשמת תתייצב לתחילת ריצוי עונשה ביום 23.4.14 בשעה 08:00 ביחידה לעבודות שירות במתחם תחנת משטרת טבריה.
2. אני פוסל את הנאשמת מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של ארבע שנים בניכוי חודשיים פסילה מנהלית. הפסילה תיחשב מיום תחילת הפסילה עד תום ההליכים, קרי: מיום 19.3.13. קיים אישור הפקדה בתיק.
3. 12 חודשי פסילה על תנאי מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה, והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור תוך תקופה של שלוש שנים עבירה של נהיגה בזמן הפסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה, ותורשע בשל העבירה הנוספת תוך התקופה האמורה או לאחריה.
4. קנס בסך 1,000 ₪ או 5 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם תוך 90 יום מהיום.
5. 6 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור תוך תקופה של שלוש שנים עבירה של נהיגה בזמן הפסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה, ותורשע בשל העבירה הנוספת תוך התקופה האמורה או לאחריה.

המזכירות תעביר גזר דין זה לממונה על עבודות שירות.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ג אדר תשע"ד, 23 פברואר 2014, במעמד הנאשמת ובא כוחה, עו"ד יקותיאל יריב, ובאת כוח המאשימה, עו"ד שני ברדה.